

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie z wniosku A. K.
o wznowienie postępowania
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 20 września 2017 r.,
zażalenia pokrzywdzonego
na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu
Apelacyjnego w W. pełniącego funkcję Kierownika Sekcji zażaleniowo –
wnioskowej z dnia 22 czerwca 2017 r., sygn. akt II AKo (...),
o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 11 października 2016 r. M. A. wystąpił do Sądu Apelacyjnego w W. z wnioskiem o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia i podpisania kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 27 września 2016 r., sygn. akt II AKa (...), wskazując na przymus adwokacko – radcowski oraz okoliczność, iż jest osobą ubogą i nie stać go na ustanowienie obrońcy z wyboru.

Zarządzeniem z dnia 12 października 2016 r. Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w W. uwzględnił wniosek skazanego i wyznaczył mu obrońcę z urzędu w celu ewentualnego sporządzenia i podpisania kasacji.

O treści tego zarządzenia skazanego zawiadomiono pismem z dnia 25 stycznia 2017 r., w którym wskazano, że jego obrońcą z urzędu została

wyznaczona adw. A. A. Przedmiotową korespondencję doręczono skazanemu w dniu 30 stycznia 2017 r.

W dniu 9 lutego 2016 r. do Sądu Apelacyjnego w W. wpłynęło pismo M. A. będące jego osobistą kasacją złożoną od wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 27 września 2016 r., sygn. akt II AKa (...) wraz z załącznikami. Kserokopia tego pisma w dniu 14 lutego 2017 r. została przesłana obrońcy skazanego z urzędu.

W dniu 19 kwietnia 2017 r. adw. A. A. zawiadomiła Sąd Apelacyjny w W., iż nie stwierdziła podstaw do wniesienia kasacji, załączając stosowną opinię. Pismem z dnia 20 kwietnia 2017 r. poinformowano skazanego o powyższym, jednocześnie pouczone o możliwości wniesienia kasacji sporządzonej i podpisanej przez adwokata z wyboru w terminie 30 dni, liczonych od dnia otrzymania pouczenia. Korespondencję tą skazany odebrał w dniu 26 kwietnia 2017 r.

W odpowiedzi na powyższe, skazany w dniu 8 maja 2017 r. wystąpił z kolejnym wnioskiem o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania kasacji, podnosząc, iż uprzednio wyznaczony obrońca „działał na jego szkodę”, gdyż nie nawiązał kontaktu, nie odbierał korespondencji i telefonu, nie poinformował o opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji, a także nienależycie merytorycznie wywiązał się z obowiązków obrończych. Równocześnie podkreślił, iż jest osobą ubogą i nie stać go na obrońcę z wyboru.

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny w W. nie uwzględnił wniosku skazanego o wyznaczenie innego obrońcy z urzędu w celu ewentualnego sporządzenia i podpisania kasacji wskazując, że prawo do obrony oraz prawo do fachowej reprezentacji zostało stronie zagwarantowane poprzez fakt wyznaczenia obrońcy z urzędu, który zgodnie ze swoją wiedzą i należyłą starannością przeanalizował akta sprawy.

Zarządzeniem Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 2 czerwca 2017 r., doręczonym w dniu 7 czerwca 2017 r., wezwano skazanego do uzupełnienia braku formalnego jego kasacji, poprzez sporządzenie i podpisanie jej przez adwokata ustanowionego z wyboru w terminie 7 dni pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji.

Skazany braku tego we wskazanym terminie nie usunął.

W dniu 12 czerwca 2017 r. wystąpił z kolejnym wnioskiem o wyznaczenie obrońcy z urzędu oraz zażaleniem na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 1 czerwca 2017 r. i niezaskarżalne zarządzenie z dnia 2 czerwca 2017 r., na które to pisma udzielono skazanemu odpowiedzi pisemnej w dniu 19 czerwca 2017 r.

W związku z tym Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w W. zarządzeniem z dnia 20 czerwca 2017 r. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji własnej skazanego.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł M. A. stwierdzając, że przyznany mu obrońca z urzędu, który sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji „działał na jego niekorzyść poprzez stosowanie złych ustaw i nie odbieranie od niego korespondencji, a także podejmowanie decyzji bez uzgodnienia z nim”. Nadto, skazany podniósł, że wyrok wydany w sprawie obarczony jest wieloma błędami w ustaleniach faktycznych i prawnych.

W piśmie z dnia 25 lipca 2017 r. zatytułowanym „uzupełnienie skargi” skazany w zasadzie powtórzył argumentację zawartą w zażaleniu. Podniósł, że w sporządzonej dla sądu informacji (opinii) o braku podstaw do wniesienia kasacji obrońca z urzędu podjął decyzję za sąd. Wskazał też na „działanie sądu poprzez utrudnianie kontaktu z adwokatem”, jednak twierdzenia tego nie poparł żadną argumentacją.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

U podstaw zaskarżonego zarządzenia legło ustalenie, że skazany, wezwany w trybie art. 120 k.p.k., do usunięcia braków formalnych osobistej kasacji, poprzez sporządzenie i podpisanie jej przez adwokata lub radcę prawnego ustanowionego z wyboru w terminie 7 dni, pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji, braków tych nie usunął.

Skarżący tego ustalenia nie kwestionuje. Zawarta w zażaleniu argumentacja stanowi w istocie jedynie próbę zakwestionowania stanowiska wyznaczonego mu w niniejszym postępowaniu obrońcy z urzędu, który sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji, a także zarzucenia mu braku kontaktu. Ponadto

treść zażalenia szeroko odnosi się do kwestii związanych z merytorycznym rozpoznaniem sprawy.

W orzecznictwie podnosi się, że strona może skutecznie żądać wyznaczenia mu kolejnego obrońcy z urzędu do sporządzenia i wniesienia kasacji w sytuacji, gdy ustanowiony obrońca z urzędu, sporządzając opinię o braku podstaw do wniesienia takiego środka, uchybiłby swoim obowiązkom (por. post. SN: z dnia 10 września 2008 r., II KZ 43/08, R-OSNKW 2008, poz. 1776 CD; z dnia 3 listopada 2004 r., III KZ 29/04, Lex nr 141313; z dnia 1 grudnia 1999 r., III KZ 139/99, Palestra 2000 r., z. 2-3, poz. 170). Niewątpliwie w przedmiotowej sprawie nie można stwierdzić, aby obrońca, reprezentująca skazanego również przed Sądem pierwszej, jak i drugiej instancji, przedstawiając opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji naruszyła jakiekolwiek obowiązki zawodowe. Zgodnie ze swoją wiedzą i należytą starannością przeanalizowała akta sprawy oraz dokonała prawnej oceny, czy w realiach procesowych tej sprawy istnieją podstawy do wniesienia kasacji do Sądu Najwyższego. Swoje stanowisko o braku takich podstaw przedstawiła skazanemu oraz sądowi. Zaznaczyć zarazem należy, iż obrońca z urzędu w swej decyzji co do istnienia podstaw do wniesienia kasacji zachowuje pełną autonomię. Dlatego stanowisko to jest dla sądu wiążące. W kodeksie postępowania karnego nie ma bowiem przepisu, który upoważniałby sąd do "przymuszenia" obrońcy z urzędu do sporządzenia i wniesienia kasacji, jak i też przepisu, który nakazywałby ustanowić skazanemu innego obrońcę z urzędu w sytuacji, gdy dotychczasowy obrońca rzetelnie wykonał swój obowiązek (por. postanowienie SN z dnia 17 czerwca 1997 r., V KZ 57/97, OSNKW 1997, z. 9-10, poz. 82). Tym samym zgłaszane do opinii zastrzeżenia uznać należy za nieuprawnione. Nie można też traktować, jako uchybienia braku kontaktu obrońcy ze skazanym. Kasacja może bowiem być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Do stwierdzenia zaś tego rodzaju uchybień, kontakt obrońcy z skazanym, nie jest niezbędny.

Zwrócić należy również uwagę, że zaskarżone zarządzenie zostało wydane po przeprowadzeniu czynności procesowych polegających na wyznaczeniu skazanemu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania kasacji,

opracowaniu przez tego obrońcę opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji, rozpoznaniu kolejnego wniosku skazanego o wyznaczenie innego obrońcy z urzędu w celu ewentualnego sporządzenia i podpisania kasacji oraz wezwaniu skazanego do usunięcia braku formalnego w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Postępowanie okołokasacyjne przeprowadzone zostało zatem właściwie.

Odnoszenie się do zawartej w zażaleniu argumentacji podnoszącej uchybienia w prawomocnie zakończonej sprawie jest w niniejszym postępowaniu bezprzedmiotowe, gdyż – co do zasady – może być ona podstawą zarzutów kasacyjnych. Rozpoznając zażalenie na odmowę przyjęcia kasacji, Sąd Najwyższy władny jest badać jedynie prawidłowość postępowania związanego z wniesieniem tejże skargi, a więc jej wymogami formalnymi. Tym samym, skoro sporządzona przez skazanego kasacja zawiera wskazany powyżej brak formalny i nie został on usunięty w określonym terminie, to prawidłowo wydano zarządzenie o odmowie jej przyjęcia.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

r.g.